

Tomecskóéknál fél évszázada valóban Szűz Mária jelent meg?

A SZŐDI JÉGSZOBOR ÉGI CSODÁJA

Egy családi vonatkozású adomával kell kezdenem e rövid írást. Apám, Volentics Mihály („Kakas”) 1963–64-ben volt Vácott sorkatona. 1964 januárjában futótűzként terjedt el a laktanyában a hír:

– Sződön, a Rákóczi utcában, a „Percel-házban” megjelent a Szűzanya!

– Micsoda? – kérdezte apám, ahogy tehetők sokan mások is. Ő ott, abban az utcában nőtt fel, de ilyen nevű családot nem ismert. Persze, hiszen Percelnek nevezték a házat – talán a színésznő Zita után –, de valójában a helyi Tomecskó család ragadványnevét („Pralac”) ejtették az idegenek így, helytelenül.

Annyi bizonyos, hogy egy téli reggelen Tomecskók Rákóczi utcai háza kamrájának felső polcán megfagyott egy üvegnyi, a szentkúti (Mátraverebély) búcsúból hozott szenteltvíz, amit a háziak a reumas lábú nagymamának szántak, hátha meggyógyítja. Télen – amikor a fájós térd borogatásához szükség lett volna a gyógyírra – fedezték csak fel: a vizet burokként körbezáró üveg összetört és a helyén csak egy üveg alakú jégdarab áll. A szimpla ablakú, hideg kamrában jéggé fagyott víz igen furcsa módon nem volt áttetsző, ezért erre hitte és mondta először a szomszédasszony:

– Ez tisztára a Szűzanya!

Az egyház nem hitelesítette az eseményt, mondhatni bölcsen hallgatott erről a csak pár napig, a melegebb idő beköszöntéig tartó „csodáról”. De mit is mondhatott volna az egyházi tanítóhivatal hivatalos álláspontként a híveknek erről a véletlen természeti tüneményről? Még a helyi plébános, Delia Pista bácsi sem tudott mit kezdeni a természet eme különös játékával, a templomban a szószéken ki is jelentette: nem látja a jégben az idősebb asszonyok által felfedezni vélt figurát, az csupán fizikai jelenség. A fáma szerint

a pap eme kijelentése miatt a nénik egy része tüntetőleg kivonult a templomból.

Egy bizonyos: a hirtelen fellobbanó érdeklődés miatt a futótűznél is sebesebben terjedt el és járt – telefon és internet híján – szájról-szájra a hír. Először a szomszédok, majd a szomszédok szomszédjai jöttek látni a csodát, de aztán megindult a falu és a vonaton munkába utazó sződiek híradása nyomán a távolabbi vidék kíváncsi lakóinak népvándorlása is. Sok helyről – messzebből még különjáratú autóbusszokkal is – ezrek és ezrek érkeztek Szödre. Jöttek a parasztház ablakába kitett csodát hinni kívánó katolikusok, akik előbb a Rákóczi utcai ház előtt az utcán, később pedig már az udvaron is imádkoztak a porcelántányérba helyezett „jeges” Máriához, az üvegformájú jégtömbhöz. Mondják, egyes településeken még a templomok is kiürültek a Szödre utazó hívek sokasága miatt. Sok fényképet készítettek a jégbörtönbe zárt glóriás alakról és régen szinte minden sződi családnál volt egy-egy fotó e különleges ségről.

Petróczy Gusztáv elnök a tanácsülésen és Levák, a Haladás Tsz elnökségi ülésén is felvetette az aktuális témák között a „jelenést”. Persze az ötven évvel ezelőtti politikai környezetben a fejlődés a világ proletárjainak egyesülését szorgalmazó Népszava cikkírója középkori babonáságnak állította be az egész eseményt. Lehet, hogy igaz, lehet, hogy nem, de az újság szerint a tsz-elnök azt mondta:

– Bár a táblában jelent volna meg, uborkaszedéskor!

A szobrot olvadásakor Sződön olyan betegekhez is elvitték, akik korábban nem tudták megnézni. Ilyenkor a betegekhez érintették a jégszobrot (ezt hívja a néprajz „érintőzésnek”), ezzel is felgyorsítva megsemmisülését. A teljes olvadás bekövetkezésekor a visz-

szamaradt szenteltvizet megitták, hátha meggyógyul valaki.

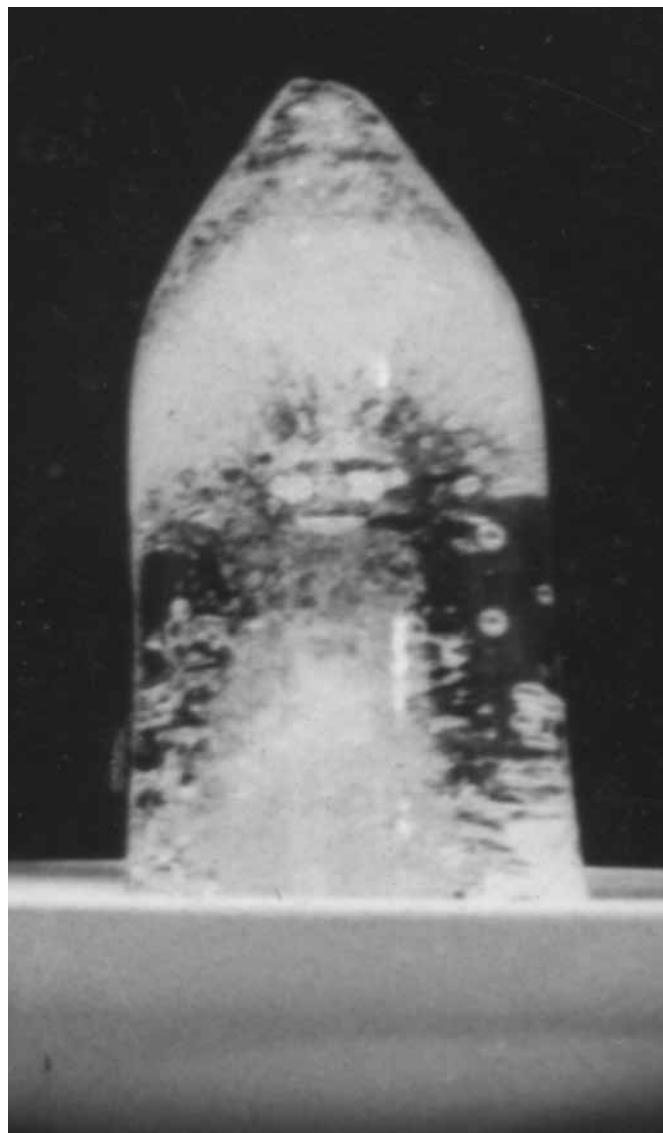
Az esemény pontos időpontját is sikerült véletlenül megtudnom. Jó néhány éve már, hogy megtaláltam nagyanyám egy régi imakönyve utolsó lapjainak egyikén ceruzával bejegyezve a „jelenés” pontos, közel ötven évvel ezelőtti, 1964. január 29-i dátumát.

A bemutatott képről pedig döntse el az olvasó, mit is lát a jégbe fagyva: optikai hatások csalóka látszatát vagy Megváltónk édesanyját.

Források:

- Baktai Ferenc: A csoda elolvad (Népszava – napilap, 1964. február 29. száma),
- De hisz mit is mondjak, amikor a pap is...” (Új Ember – katolikus hetilap, 1964. március 15. száma),
- Horgas Béla: A sződi Szűz Mária ürügyén (Alföld – irodalmi és művészeti folyóirat, 1964. augusztus),
- A keresztény imádság (Váci Egyházmegyei Kalendárium 2011).

Volentics Gyula
helytörténeti kutató
a magyar kultúra lovagja

A sződi jeges Szűzanya